

Förstasidan

Kina

Traditionell kinesisk kultur

Sverige

Världen

Opinion

Hälsa & Miljö

Teknik & Vetenskap

Leva

Förstasidan > Teknik & Vetenskap >

Skriv ut News Feed

Granskning av Lucifereffekten

En undersökning om hur en person kan genomgå personlighetsförändring genom lömsk yttre påverkan.

Leonardo Vintiñi, Epoch Times

29.10.2008 22:33

Världen i bilder

Stor efterfrågan på armringar

Flera bilder ->

"Världen är en farlig plats. Inte beroende på de som begår onda gärningar, utan på grund av de som ser på men inget gör." — Albert Einstein"

I hotfulla och livsfarliga situationer letar vi efter små tecken på att det fortfarande finns hopp om att situationen kan förbättras. När en förövare visar sitt offer lite vänlighet, även om det egentligen är till förövarens egen nytta, tolkar offret det som en positiv egenskap hos förövaren. "När det gäller gisslansituationer eller i brott och krig, kan det faktum att offret inte dödas vara tillräckligt för att ge den upplevelsen", skriver läkaren Joseph M. Carver i sin artikel "Love and Stockholm Syndrome: The mystery of loving an abuser."

I gisslanfall som med FARC (Fuerzas Armadas Colombianas) Colombias väpnade styrkor, eller som i den berömda publiceringen på arvtagerskan Patty Hearst efter att hon förts bort av Symbionese Liberation Army (SLA) har kidnappade personer kunnat utveckla ett psykiskt tillstånd som kallas för stockholmssyndromet. Namnet kommer ifrån ett gisslandrama på Norrmalmstorgs kontor i Stockholm som varade under sex dagar i augusti 1973.

När polisen räddade fångarna efter 131 timmar av våldsamma hot och övergrepp, fruktade gisslan i själva verket den brottsbekämpande personalen. De hade kommit att tro att deras kidnappare skulle skydda dem från polisen. Ännu mer förvånande var att en av personerna i gisslan förlovade sig med en av kidnapparna, en annan bistod brottslingarna.

Sådant beteende verkar i otakt med vad som kan förväntas i dessa situationer. Vad leder en person till att hjälpa eller skydda en förövare? Enligt modern psykologi är den mest rationella förklaringen till stockholmssyndromet att det beror på en naturlig rädsla som offret utvecklar och den fysiska risken som situationen skapar. Den skapar en total lydnad till förövarna. I den här miljön skapar offret en ny struktur av sitt värderingssystem fast på ett förvirrat sätt, omedvetet kommer de att försvara samma ideal som gärningsmännen gör.

Några, som Joseph M. Carver, tror att symptomen på stockholmssyndromet också kan utvecklas vid missbruk av mänskliga relationer, som hos misshandlade kvinnor som vägrar väcka åtal mot sina makar, även efter år av varaktig psykisk och fysisk misshandel. För majoriteten av folket är det otänkbart att stanna kvar i sådana förhållanden och i andra situationer som inbegriper en stark auktoritär person med ett oförutsägbart beteende.

Milgramexperimentet, ett psykologisk test som utvecklades 1961 av en vetenskapsman med samma namn, chockade den vetenskapliga världen med sina slutsatser kring individer med till synes stabilt sinne.

Ett år efter avrättningen på den nazistiska överstelöjtnanten och upphovsmannen till förintelsen, Adolf Eichman, undrade Stanley Milgram hur det kunde vara möjligt att andra stabila, fredliga individer kunde degenerera så långt att de kunde medverka till folkmord.

Med denna tanke i sinnet värvade Milgram många frivilliga med goda mentala hälsotillstånd att vara med i ett enkelt test. I egenskap av "lärare", skulle en deltagare ge elchocker till en deltagande kollega, som kallades för "eleven", när denna besvarade en fråga felaktigt. För varje felaktigt svar skulle spänningen öka, och skriken och bönerna från eleven skulle matcha intensiteten i den ökande spänningen. Till lärarna sade man att de skulle hjälpa till att utveckla ett nytt system för inlärning, men de hade ingen aning om att de elektriska stötarna var falska eller att eleven var en professionell skådespelare.

Trots skrik av smärta från eleverna beslutade läraren om och om igen att fortsätta ge allt fler smärtsamma stötar. Även om de flesta av de 40 psykologer som utvärderade projektet förutspådde att ingen av lärarna skulle fortsätta experimentet när spänningen passerat 150

Special

Shen Yun Performing Arts

KKP:s globala förföljelse

Advokat Gao Zhisheng

Effekterna av nio kommentarer

Nio kommentarer om kommunistpartiet

Koncentrations- och arbetsläger

OS i Peking 2008

Jordbävning

Webb-TV & Webb-radio

<

volt, följde ändå två tredjedelar av deltagarna blint försöksledarens krav på att "stötarna krävs för att vi ska kunna fortsätta," och använde sig av den största möjliga spänningen på 450 volt.

Milgramexperimentet för upp ett antal frågor i dagen. Kan en till synes normal person utveckla en sadistisk personlighet i en ohälsosam miljö? Och är detta en själslig svaghet och en egenskap som delas med majoriteten av mänskligheten?

Detta fenomen kan iaktas i en bisarr händelse från 1990-talet, då en person kallad "konstapel Scott" började ringa olika snabbmatsrestauranger runt om i USA. Han utgav sig för att vara en lokal polis och var försedd med viktig information om varje restaurang, såsom namnen på chefer, arbetsledare och anställda. Konstapel Scott lyckades sporra många till att begå skandalösa handlingar.

Till exempel, efter att han presenterat sig själv i telefon till en McDonaldsrestaurang i New Hampshire anklagade konstapel Scott en nyanställd för att ha stulit en väska. Han bad den biträdande chefen att kalla in den unga kvinnan till kontoret. Den biträdande chefen följde pliktroget rösten i telefonen och enligt instruktionerna låste han dörren om dem till kontoret. Den biträdande chefen beordrades att klä av den unga kvinnan alla kläder utom hennes förkläde i sökandet efter bevis för det påstådda snatteriet. Konstapel Scott hade övertygat den biträdande chefen att han befann sig på ett av McDonalds huvudkontor och att butikschefen också var där. Den biträdande chefen tyckte till och med att hon hörde polisradion i bakgrunden som tillägg till den uppenbara äktheten i berättelsen.

Bland dussintals andra fall där restauranger i hela landet blivit inblandade mellan åren 1995 och 2005, blev konstapel Scotts krav allt mer fasanfulla. Hans offer följde dock hans order konsekvent. Övertygade om att de följde instruktionerna från en riktig polis, fick många av konstapel Scotts offer överklaga anklagelser som sodomi, våldtäkter och andra brott månader senare i domstol. Som konsekvens av konstapel Scotts telefonsamtal fick många av samtalsoffren erfaras deras makar ta ut skilsmässa efter att de sett bilderna som tagits med säkerhetskameran på brottsplatsen.

En kvinnlig chef blev övertalad att ta av sig kläderna framför en kund som enligt samtalet sades vara en misstänkt sexförbrytare. Konstapel Scott lovade att hemliga poliser skulle gripa in och arresteras kunden så snart han skulle försöka antasta henne. Den ansvarige chefen stod undrande över varför polisen aldrig dök upp.

Riktiga polisdetektiver misstänkte att konstapel Scott ringde sina samtal från gatan mitt emot restaurangen och sedan betraktade scenariot genom en kikare. De insåg senare att han var en mästare i bedrägeri. Restaurangpersonal som talat med konstapel Scott sade att han var ovanligt övertygande och hade ett behärskat lugn och en auktoritativ ton som lät som en riktig polis. Han kände till mycket om platserna han ringde till och använde sig ofta av en viss polisjargong.

Den ökända "konstapel Scott" greps senare av en säkerhetsvakt efter att polisen sett honom i en sekvens från en säkerhetskamera på Wal-Mart. "Konstapel Scott" hade filmats av säkerhetskameran när han hade köpt ett telefonkort som han senare använde sig av. Advokaten till ett av hans offer beskrev honom som "ett missfoster som spelar gud." Trots upprepade uppviglingar hade han aldrig tidigare dömts för något brott.

Under den kommunistiska revolutionen då många kineser förstörde massor av heliga monument och dödade så kallade "fiender till folket", anser många experter att deras personlighet hade snedvridits, att de inte längre var rationella individer, utan själlösa maskiner under total kontroll av en auktoritär regim.

Detta beteende är dock inte enbart isolerat till det maoistiska Kina. Faktum är att diktaturer runt om i världen verkar vara väl medvetna om detta psykologiska fenomen och upprepade gånger använder det för eget syfte. Några kan kontrollera befolkningen med sådan skicklighet att även de inledningsvis skeptiska underkastar sig inför en genomgående och pervers ideologi. Detta fenomen är vad Phillip G. Zimbardo kallar "Lucifereffekten."

I sin bok "The Lucifer Effect", undersöker Zimbardo den omvandling som en person genomgår när de möter en lömsk yttre påverkan.

År 1971 uppfann Zimbardo det kontroversiella Stanford Prison experimentet, med vanliga studenter som tilldelats roller som antingen fångar eller vakter. Försöket hade utformats till att vara ett tvåveckors projekt, men Zimbardo var tvungen att upplösa försöket efter bara sex dagar eftersom "våra vakter blev sadistiska och våra fångar blev deprimerade och visade tecken på extrem stress."

Han säger dock att önskad yttre påverkan på vårt beteende kan motarbetas genom heroiska handlingar. "Var och en av oss har tre möjligheter: att vara passiv och inte göra någonting, att bli elak eller att bli en hjälte. Jag beundrar de vardagliga hjältarna, vanliga människor som gör extraordinära saker", skriver Zimbardo.

Efter att noggrant ha undersökt hur fruktansvärd degenereringen av den mänskliga naturen

kan bli, har Zimbardo kommit att beundra de personer som lyckas hålla sig strikt till sina moraliska principer och som är uppmärksamma på de yttre krafter som annars skulle kunna driva en person att agera mot sitt eget samvete. Hans senaste arbete handlar om det han kallar för den "heroiska fantasin," som hyllar de individer som kan behålla sin moraliska natur i traumatiska situationer och stå upp mot orättfärdiga auktoriteter.

Översatt från [engelska](#)

FORSKNING | TEKNIK | VETENSKAP

[Förstasidan](#) | [Kina](#) | [Traditionell kinesisk kultur](#) | [Sverige](#) | [Världen](#) | [Opinion](#) | [Hälsa & Miljö](#) | [Teknik & Vetenskap](#) | [Leva](#) |

[Om Epoch Times Sverige](#) | [Kontakta oss](#)
Copyright © Epoch Times Sverige